

Domácí bohoslužba 15.11.2020

připravil Kamil Vystavěl

* * * * *

Úvodní slovo

Milost našeho Pána Ježíše Krista, Boží láska a společenství Ducha svatého ať je s námi.

Čtení z evangelia podle Jana 4,1-42

Když se Pán dověděl, že farizeové uslyšeli, jak on získává a křtí více učedníků než Jan - ač Ježíš sám nekřtil, nýbrž jeho učedníci - opustil Judsko a odešel opět do Galileje. Musel však projít Samařskem. Na té cestě přišel k samařskému městu jménem Sychar, v blízkosti pole, jež dal Jákob svému syny Josefovi; tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny. Bylo kolem poledne.

Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: "Dej mi pít!" - Jeho učedníci odešli před tím do města, aby nakoupili něco k jídlu. - Samařská žena mu odpoví: "Jak ty jako Žid, můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?" Židé se totiž se Samařany nestýkají. Ježíš jí odpověděl: "Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala pít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou." Žena mu řekla: "Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká, kde tedy vezmeš tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda." Ježíš jí odpověděl: "Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému." Ta žena mu řekla: "Pane, dej mi té vody, abych už nežíznila a nemusela už sem chodit pro vodu." Ježíš jí řekl: "Jdi, zavolej svého muže a přijď sem!" Žena mu řekla: "Nemám muže." Nato jí řekl Ježíš: "Správně jsi odpověděla, že nemáš muže. Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu."

Žena mu řekla: "Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!" Ježíš jí odpoví: "Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte; my uctíváme, co známe, neboť spása je ze Židů. Ale přichází hodina, ano již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctíli. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě." Žena mu řekla: "Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všecko." Ježíš jí řekl: "Já jsem to - ten, který k tobě mluví."

Vtom přišli jeho učedníci a divili se, že rozmlouvá s ženou. Nikdo však neřekl `nač se ptáš` nebo `proč s ní mluvíš?` Žena tam nechala svůj džbán a odešla do města a řekla lidem:

"Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?" Vyšli tedy z města a šli k němu.

Mezi tím ho prosili jeho učedníci: "Mistře, pojez něco!" On jim řekl: "Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte." Učedníci si mezi sebou říkali: "Přinesl mu snad někdo něco k jídlu?" Ježíš jim řekl: "Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo. Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohledte na pole, že již zbělela ke žni. Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromažďuje úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozsevač i žnec. Přitom je pravdivé rčení, že jeden rozsevá a druhý žne. Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete."

Mnoho Samařanů z onoho města v něho uvěřilo pro slovo té ženy, která svědčila: "Všecko mi řekl, co jsem dělala." Když k němu ti Samařané přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. I zůstal tam dva dny. A ještě mnohem víc jich uvěřilo pro jeho slovo. Oné ženě pak říkali: "Teď už věříme ne proto, cos nám o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa."

Podněty k zamyšlení

Je to dlouhý příběh a nedá se dost dobře zkrátit či rozdělit na vícero samostatných epizod. Proto jej čteme v celku a já k němu připojím ještě několik dalších podnětů k přemýšlení.

1. Hlavní postavy jsou Ježíš a bezejmenná žena, člen židovské komunity a členka samařské komunity. Tenkrát bylo rozdělení mezi těmito skupinami zakořeněné již řadu staletí. Obě komunity měly vlastní vzájemně mírně odlišnou verzi Zákona, tj. pěti knih Mojžíšových, měly také každá svůj vlastní chrám pro bohoslužbu, jedni v Jeruzalémě, druzí na hoře Gerizim¹. Bylo nepředstavitelné, že by Židé a Samařané zasedli k jednomu stolu. A přece je možný rozhovor. Je možné, aby jedni i druzí společně pili ze stejné studny. Ježíš otevírá cesty ke sblížení jednotlivců i znepřátelených skupin: „Když k němu ti Samařané přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. I zůstal tam dva dny.“ (J, 4,41) Myslím, že i u nás bychom našli místa a vztahy, jež by jistě snesly rozhovor, setkání, sblížení - například tzv. Sudety.

2. Místem setkání je studna. Je to studna s prastarou tradicí, vykopal ji už kdysi praotec Jákob. Kolik generací už z ní asi čerpalo? A přece v ní voda nikdy nedošla. Není mnoho věcí a míst na světě, která by byla cennější než prachobyčejná studna s čistou vodou.

3. „Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny... řekne [přicházející ženě]: Dej mi napít!“ Žízeň, únava, hlad – naši každodenní společníci jsou i jeho společníky. O Ježíšovi je v Bibli napsáno mnohé proto, aby se zachovalo přesvědčivé svědectví o jeho výjimečné roli na scéně světa. A jen zřídka zaslechneme stejně důležité svědectví o tom, že on byl toliko

¹ Politický základ rozkolu nastal už v 10. st. před n. l. po smrti krále Šalomouna. Samaritánská náboženská komunita vznikla po nucené výměně části obyvatel v oblastech kolem města Samaří r. 721 před n. l. Náboženský rozkol se v následujících staletích stupňoval a vyvrcholil tím, že Samaritáni postavili vlastní chrám pro Hospodina na hoře Gerizim v 5. či 4. století před n. l.

člověk, žádný super-man, byl *prach ze země* (1. Mojžíšova 2,7), který musel hasit žízeň, chvíli co chvíli odpočívat, musel čelit rozličným náladám, pokušením, nemocem, úrazům atd. A tento výjimečný a zároveň omezený člověk je náš Pán.

4. Výroky o vodě a pokrmu: „*Kdo by se napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky.*“ (J 4,14) „*Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte.*“ (J 4,32) Evangelium nám předává hned dvě zhutněná podobenství či básnické obraty. Jídlo, které učedníci obstarali, a pití z blízkého pramenem se stávají symboly. A symboly vody a pokrmu odkazují k trochu jinému druhu žízně a hladu lidí. Nabízím pár námětů, jak tomu rozumět: Možná je řeč o žízni a hladu po spravedlnosti ve světě.² Mohla by to být touha po věčnosti, po budoucnosti bez hranic.³ Nebo snad je tu řeč o všelidské potřebě dělat právě takové věci, které by nás naplňovaly a činily spokojenými? Není tu specifikováno dopodrobna, o kterých potřebách je řeč. Kristus však zná místo, kde je voda i pokrm pro vyprahlé.

5. Doporučuji k poslechu písničku od skupiny [Spirituál Kvintet: Žízeň](#).

Píseň z Evangelického zpěvníku č. 419 ([varhanní doprovod](#))

1. Mocný Bože, při Kristovu / zachovej nás spásy slovu, / ať tvé pravdy jasná svíce / zmáhá bludy víc a více.
2. Kriste, Pane nad vše pány, / ukaž, že ni pekla brány / slova tvého nepodvrátí, / z ruky tvé nás nevychvátí.
3. Duchu svatý, těš nás v mdlobě, / vírou spoj nás v lásce k sobě; / když pak běh zde dokonáme, / dej, ať věčný život máme.

Modlitba

Bože, osvoboditeli týraných, zastánce bezbranných, vykupiteli zotročených, snad jsme to my, kdo jsme zaprážení do neviditelných chomoutů.

Táhneme těžkou káru, kterou jsme si sami nenaložili a kterou ani nepotřebujeme.

Ale neumíme sami vystoupit a jít svobodně.

Prosíme tě, pomoz!

Rozvazuj, roztrhej svěrací kazajky našich myslí, stereotypů, pohodlnosti, nevědomosti.

Prosíme za místa a lidi svírané viditelně – ať už boji, nebo totalitními vládci, ekonomickými silami, nebo přírodními živly. Takových míst a lidí je přemnoho.

Prosíme za dobrý a brzký konec nouzových opatření.

Nauč lidstvo žít tak, abychom nebyli jeden pro druhého ohrožením.

Další modlitby, přímlyvy...

2 Srov. Matouš 5,6: *Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.*

3 Srov. Kazatel 3,11-12: *On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná. Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.*

V jednotě se všemi křesťany se takto modlíme:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům a neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého, neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.

Závěrečné slovo – Žalm 27

Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál?
Hospodin je zástita mého života, z koho bych měl strach?
Když se na mě vrhli zlovolníci, aby pozřeli mé tělo,
protivníci, moji nepřátelé, sami klopýtli a padli.
Kdyby se proti mně položilo vojsko, mé srdce nepocítí bázeň,
kdyby proti mně i bitva vzplála, přece budu doufat.
(...)

I kdyby mě opustil můj otec, moje matka, Hospodin se mě vždy ujme.
Hospodine, ukaž mi svou cestu, veď mě rovnou stezkou navzdory těm, kdo proti mně sočí.
(...)

Jak bych nevěřil, že budu hledět na Hospodinovu dobrotivost v zemi živých!
Naději slož v Hospodina. Buď rozhodný, buď udatného srdce, naději slož v Hospodina!

* * * * *

Nedělní sbírka je určena pro potřeby našeho sboru. Přispět můžete elektronickou cestou na účet sboru 162 282 485 / 0300, nebo např. tak, že peníze určené na sbírku vložíte do obálky, kterou po skončení omezení vezmete s sebou na bohoslužbu.

Synodní rada vydala prohlášení, které naleznete na následující straně.

Ve středu v 18 h bude online biblická hodina, informace k připojení poskytne Kamil Vystavěl.

Ve čtvrtek v 15 h se koná online náboženství pro školní děti.

V sobotu 28. listopadu od 9 h bude v Prostějově na farní zahradě brigáda – úklid spadaneho listí.

Diakonie ČCE – středisko Rolnička v Soběslavi nabízí ze své chráněné dílny výrobky v předvánoční kampani nazvané ČCErolniČCE. Nakupovat lze na eshopu:

<https://www.eshop.rolnicka.cz/>

Synodní rada k aktuální situaci ve vzdělávání

Řada jistot se kvůli pandemii nemoci COVID-19 a následným plošným omezením či opatřením rozplynula. Na významu tak vedle solidarity jako základního kamene vyspělé společnosti nabývá i kvalita a dostupnost vzdělání společnosti. Věříme, že vzdělaná společnost je daleko lépe připravena na změny a zároveň umí čelit radikalizaci a nesnášenlivosti. Vzděláváme se nejen ke kritickému myšlení, ale také k pokojnému soužití. Škola by měla být „dílnou lidskosti“.

Právě dnes je proto podstatné pomáhat ve vzdělávání těm, kdo nemají potřebné vybavení nebo motivaci ve svém okolí. Jsme proto vděční za všechny iniciativy, které organizují vzdělávání na dálku, vymýšlejí nové formy výuky či ji podporují materiálně a finančně. Příkladů k následování je celá řada a rádi takové iniciativy doporučujeme k vaší podpoře. Jsme vděční, že mezi tyto iniciativy patří i práce naší Diakonie nebo aktivity v evangelických sborech. Všem zapojeným patří velký dík!

Mimořádná pozornost, která se dnes upírá ke vzdělávání, vytváří úžasnou příležitost k zásadní systémové změně. Výzva je to obzvlášť v době, kdy si připomínáme 350 let od úmrtí Jana Amose Komenského, který dal světu základy moderního vzdělávání přístupného všem:

- Podporujme prostředí, v němž působí motivovaní a schopní lidé.
- Usilujme o moderní způsoby výuky, které podporují inkluzi a staví na průřezových tématech.
- Pěstujme společně dialogický charakter vzdělávání, který stojí na kritickém myšlení a dovednostech spíše než na memorování bez schopnosti nabyté znalosti využít.
-

Buďme všímaví ke vzdělávacím potřebám lidí v našem okolí a pomáhejme každý dle svých možností – nabídkou doučování, dobrovolnou pomocí tam, kde je to potřeba, darováním staršího počítače nebo finančním darem některé z organizací, které tuto pomoc zajišťují. Seznam několika vybraných naleznete na webu www.e-cirkev.cz/vzdelavejme.

Synodní rada se rozhodla, že v následujících dnech podpoří celkovou částkou 100.000,-Kč organizace, které se zabývají podporou vzdělávání tam, kde je to v současné době znemožněné.

Synodní rada Českobratrské církve evangelické